

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto

oikeusministeriön lausuntopyyntö 20.6.2011 OM 8/41/2011

OIKEUDENKÄYNNIN VIIVÄSTYMISEN HYVITTÄMISESTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMINEN

Maa- ja metsätalousministeriö esittää lausuntonaan luonnoksesta hallituksen esitykseksi oikeudenkäynnin viivästymisestä annetun lain ja hallintolainkäyttölain muuttamisesta seuraavaa:

Laki oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä (362/2009) on tullut voimaan 1.1.2009. Lakia sovelletaan yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävissä riita-, hakemus- ja rikosasiassa. Luonnoksessa ehdotetaan oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämistä koskevan lain laajentamista koskemaan myös hallintolainkäyttöä, jolloin asianosaisella olisi käytettävissään ihmisoikeussopimuksen 13 artiklan vaatimukset täyttävä tehokas kansallinen oikeussuojakeino vastaavalla tavalla kuin riita- ja rikosprosessissa. Tarkoituksena on parantaa asianosaisten oikeusturvaa hallintolainkäyttöasioissa siten, että oikeudenkäynnit tapahtuvat kohtuullisessa ajassa. Lakia sovellettaisiin hallintotuomioistuinten ja erityistuomioistuinten ohella myös muutoksenhakulautakunnissa, joissa sovelletaan hallintolainkäyttölakia.

Maa- ja metsätalousministeriö pitää luonnosta hallituksen esitykseksi oikeudenkäynnin viivästymisestä annetun lain ja hallintolainkäyttölain muuttamisesta perusteltuna ja kannatettavana.

Luonnoksen mukaan muutos tulisi koskemaan myös hallintolainkäyttöasioita käsitteleviä muutoksenhakulautakuntia. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla tällaisena lautakuntana toimii maaseutuelinkeinojen valituslautakunta.

Luonnoksen 9 §:n 3 momentin mukaan (nykyisen lain 9 §:n 2 momentti) tuomioistuimen on ilmoitettava hyvityksen määräämistä koskevasta ratkaisustaan viipymättä oikeusministeriölle. Saman pykälän uuden 2 momentin mukaan jos hyvittävä viivästyminen on kokonaan tapahtunut muun kuin oikeusministeriön hallinnonalalla, tuomioistuimen on hyvitysvaativuudesta koskevassa ratkaisussaan todettava myös, missä vaiheessa oikeudenkäyntiä viivästyminen on tapahtunut. Muutoksenhakua koskevan 11 §:n 3 momentin mukaan 9 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa valitusoikeus on myös muulla ministeriöllä, jonka hallinnonalalla tuomioistuin on todennut viivästyksen tapahtuneen. Luonnoksen 12 §:n 1 momentin mukaan jos viivästyminen on aiheutunut muun kuin oikeusministeriön hallinnonalalla tapahtuneesta viivästyksestä, asianomaisella ministeriöllä on velvollisuus korvata viivästyshyvityksestä aiheutuvat kustannukset oikeusministeriölle.

Edellä mainittuihin säännöksiin viitaten maa- ja metsätalousministeriö esittää luonnoksen 9 §:n 3 momenttia muutettavaksi siten, että tuomioistuimen olisi ilmoitettava hyvityksen määräämistä koskevasta ratkaisustaan oikeusministeriön lisäksi myös saman pykälän 2 momentissa tarkoi-

tetulle muulle ministeriölle. Täten turvattaisiin ratkaisun asianmukainen tiedoksisaanti mahdollista muutoksenhakua varten. Ministeriöllä olisi myös mahdollisuus varautua jo ennakkoon viivästyshyvityksen korvaamiseen oikeusministeriölle.

Muilta osin maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole huomauttamista luonnoksesta.

Kansliapäällikkö

Jarmo Vaittinen

Neuvotteleva virkamies

Marit Ilveskero